

Vanhusneuvoston kokous

Aika: Keskiviikko 10.11.2021 klo 13.00 – 15.30

Paikka: Kaupungintalon aula, Tapahtumatori, os. Pohjoisesplanadi 11-13

Osallistujat:

Valtuustoryhmien edustajat

Auni-Marja Vilavaara,	puheenjohtaja (vihreät)
Anita Vihervaara	varahenkilö (SDP)
Jussi Silvonen	(Vas.)
Reetta Angelvo-Riipinen	(PS)
Päivi Riihilahti-Syvänen	(Kok.)

Järjestöjen edustajat:

Lala Sjöblom	Eläkkeensaajien Keskusliiton Helsingin piiri
Lena Lindberg	Samrådet i SPF Helsingfors
Marja Ruotsalainen	Pääkaupunkiseudun omaishoitajat
Olli Salin	Eläkeläiset ry, Helsingin aluejärjestö
Pirjo-Liisa Kangasniemi	Helsingin kansallinen senioripiiri
Pirkko Linder	Helsingin seurakuntayhtymä
Susanna Lehtovaara	Jade-yhteisö
Teija Mikkilä	Helsingin Muistiyhdistys

Kaupungin toimialojen pysyvät asiantuntijat:

Minna Kaattari	Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Satu Luomajoki	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Seija Meripaasi	Sosiaali- ja terveystoimiala
Stina Högnabba	Kaupunginkanslia

Muut kaupungin edustajat

Titta Reunanen	vuorovaikutuspäällikkö, kaupunginkanslia
Tiina Lappalainen	vammaisasiamies, kaupunginkanslia

Sihteeri

Outi Paulig	suunnittelija, kaupunginkanslia
-------------	---------------------------------

Asiantuntijat sote-toimialalta (kohta 11): johtajalääkäri Laura Pikkarainen, palvelualueiden johtajat Maritta Haavisto, Helena Venetvaara, Maarit Rautio ja Soili Partanen, arviointitoiminnan johtaja Riina Lilja, toiminnansuunnittelijat Maarit Varis ja Heli Koskisuo

1. Kokouksen avaaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13.00.

2. Osallistujien toteaminen

Etukäteen ilmoitetut esteet:

- Kaupunkiympäristötoimialan edustaja Pirjo Tujula ja varaedustaja Satu Tarula olivat molemmat estyneet.
- Kunnallisten Eläkeläisten Liisa Hanganmäki ja varahenkilö olivat molemmat estyneet.

- Varapuheenjohtaja Vesa Paavonen oli estynyt, paikalla varahenkilö Anita Vihervaara.

3. Asialistan hyväksyminen

Osallistujia pyydettiin ilmoittamaan, jos heillä on asioita kohtaan 12 (muut asiat). Olli Salin ja Susanna Lehtovaara ilmoittivat molemmat yhden asian.

4. Muistion tarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta

Valittiin muistion tarkastajiksi Pirjo-Liisa Kangasniemi ja Olli Salin. Päätettiin, että he toimivat myös ääntenlaskijoina.

5. Edellisen kokouksen muistio

Muistio oli puheenjohtajan tarkastama ja se oli jaettu neuvostolle 11.10.2021. Muistiosta ei ollut tullut huomautuksia, joten se hyväksyttiin.

6. Vanhusneuvoston toimintasuunnitelman valmistelu kaudelle syksy 2021-kevät 2023

Toimintasuunnitelma on valmisteluvaiheessa. Työvaliokunnan käsittelemä luonnos oli jaettu neuvostolle 8.11.2021. Neuvostolta pyydettiin kommentteja jatkovalmistelua varten viimeistään 15.11., jolloin työvaliokunta käsittelee asiaa. Toimintasuunnitelmasta päätetään joulukuun kokouksessa 8.12.

7. Tapaaminen pormestari Vartiaisen kanssa joulukuun kokouksessa

Joulukuun kokous pidetään 8.12. pormestarin tapaamisen mahdollistamiseksi. Tapaamisaika on kokouksen alussa klo 13.00-13.30. Valmistelua varten toimitetaan käsiteltävät asiat/esitettävät kysymykset.

Työvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti kysytään ainakin vanhusneuvoston vaikuttamismahdollisuuksista kaupungin talousarvion valmisteluun sekä sitä, miksi Helsinki ei kuulu WHO:n Ikäystävällisten kaupunkien verkostoon. Puheenjohtaja pyysi lähettämään vielä muita kysymyksiä sihteerille viimeistään 11.11., jolloin kysymykset oli luvattu toimittaa pormestarille.

8. Työvaliokunnan täydentäminen

Kokouksessa 6.10. päätettiin, että työvaliokunnan yksi jäsen valitaan myöhemmin. Reetta Angelvo-Riipinen oli ilmoittanut olevansa käytettävissä työvaliokunnan jäseneksi, mutta kertoi nyt päättäneensä, että ei olekaan käytettävissä. Marja Ruotsalainen ja Päivi Riihilahti-Syvänen olivat ilmoittautuneet halukkaiksi tehtävään. Molemmat kertoivat työ- ja muusta kokemuksestaan ja vanhusasioiden tuntemuksestaan.

Suoritettiin suljettu lippuäänestys. Marja Ruotsalainen valittiin työvaliokunnan jäseneksi äänin 11-2.

9. Lausunto valtuustoaloitteesta ”Seniorikeskus Lauttasaareen”

Lausunnon (lisä)määräaika on 18.11.asti. Työvaliokunnan valmisteleva luonnos oli jaettu liitteenä 1. Siinä puollettiin keskuksen rakentamista, mutta todettiin, että niitä tulisi perustaa myös muille alueille, tasapuolisesti ikääntyneiden määrään ja väestöennusteiden suhteutettuna. Luonnos hyväksyttiin vanhusneuvoston lausunnoksi.

Todettiin, että sote-lautakunta päätti asiaa koskevasta omasta lausunnostaan 9.11. Se ei puoltanut seniorikeskuksen rakentamista.

10. Neuvoston kokoukset keväällä 2022

Päätettiin kevään kokousajankohdiksi ke 12.1., 9.2., 9.3., 6.4. ja 11.5. Kokoukset alkavat klo 13.00.

11. Sosiaali- ja terveystoimen vanhuspalvelujen laatu ja riittävyys

Materiaali oli jaettu vanhusneuvostolle 3.11.2021 ja sitä oli täydennetty 9.11. Joitakin tarkennuksia tilastotietoihin tulee vielä jälkikäteen.

Sote-toimialan sairaala-, kuntoutus ja hoivapalvelujen päälliköt ja asiantuntijat esittelivät laajaa kokonaisuutta materiaalin pohjalta. Neuvoston jäsenet esittivät runsaasti kysymyksiä. Keskustelua herätti mm. Seniori-infon palvelujen riittävyys, kotihoito sekä omaishoitajien tilanne ja tukipalvelut. Osalle ihmisiä on epäselvää, mikä on se taho, johon ensimmäiseksi otetaan yhteyttä, kun halutaan selvittää mahdollisuudet päästä omaishoidon piiriin. Omaishoitajat eivät aina tunnu tietävän heille kuuluvista palveluista tai siitä, mistä tietoa voi saada. Keskustelussa tuli esiin, että palvelujen ei koeta aina olevan tasalautuisia eri puolilla kaupunkia.

Sote-toimialan edustajat totesivat, että palaute on tärkeää, mutta pitäisi tietää tarkemmin, mitä asia koskee, jotta siihen voidaan puuttua. Kaikille asiakkaille halutaan antaa heidän tarvitsemansa tiedot. Kaikilla omaishoitoperheillä on oma vastuutyöntekijä, joka hoitaa heidän asioitaan. Jos ei tiedä, mihin ottaa yhteyttä, voi aina kysyä Seniori-infosta.

Keskustelun pohjalta tehdään erillinen muistio, jota käytetään vanhusneuvoston jatkotoimenpiteiden pohjana. Työvaliokunta jatkaa asian työstämistä seuraavaan kokoukseen. Arviointi/kannanotto lähetetään myös sosiaali- ja terveyslautakunnalle.

Aikapulan takia jäi vielä käsittelemättä osuus, jossa oli vastauksia vanhusneuvoston sosiaali- ja potilasasiamiesten raportista antamaan lausuntoon. Tähän liittyi mm. varapuheenjohtaja Paavosen lähettämä palaute, joka liittyi kysymykseen Kalasataman ja Vuosaaren terveys- ja hyvinvointikeskusten asiakaspalautteesta. Asia selvitetään.

Todettiin, että vanhuspalvelujen ja asiamiesten raporttia koskevan kokonaisuuden käsittely jatkuu seuraavissa kokouksissa.

12. Muut asiat

Yhdenvertaisuus kaupungin vuokra-asuntohakemuksen uusimisessa: Vanhusneuvoston puheenjohtajan toimeksiannosta oli 5.11. lähetetty kaupungin asuntopalvelut -yksikölle tiedustelu, joka koski vuokra-asuntohakemusten uusimista. Siinä esitettiin seuraavat kysymykset:

1. Miten on varmistettu, että kaikki nykyiset hakijat ovat saaneet tiedon asiasta? Onko sähköisten palvelujen ulkopuolella oleville lähetetty esim. kirje kotiin?

2. Miten paikan päälle tuleminen Työpajankadulle (kanssahakijan kanssa) on onnistunut? Kuinka paljon hakijoita on tähän mennessä tullut paikan päälle? Onko tullut jonoja, kuinka pitkään asiakkaat ovat joutuneet odottamaan? Onko järjestely vaikuttanut onnistuneelta?
3. Miten eri kieliryhmien ja esim. toimimis- ja liikkumisesteisten neuvontapalvelut on Työpajankadulla huomioitu?
4. Onko paikan päälle tulleilla henkilöillä ollut vaadittavat henkilöpaperit? Tiedossahan on, että esim. henkilötodistuksen hankkiminen saattaa nykyisellään kestää kuukausia, eikä läheskään kaikilla näitä dokumentteja ole.
5. Miten on sujunut asiakkaiden ohjaamisensa sähköisten palvelujen käyttäjiksi? Onko kaikilta löytynyt esim. sähköpostiosoite?

Samalla kysyttiin Helsinki-infolta, Seniori-infolta ja gerontologisen sosiaalityön yksiköltä, onko asia tullut esiin asiakastyössään.

Asuntopalvelut –yksikön päällikkö Ulla Kuituselta oli saatu vastaus 9.11. [vastaus jaettu vanhusneuvostolle kokouksen jälkeen/siht.lis] Lisäksi oli saatu kommentit Seniori-infon neuvontapäälliköltä Minna Nummelta. Asian jatkokesittely siirtyi ajanpuutteen takia työvaliokunnalle.

Ehdotuksen tekeminen innovaatorahastolle digilaitteiden hankkimisesta ja opastuksesta iäkkäille. Pohjana olisi OmaStadi –äänestyksessä ollut ehdotus, joka sai 1142 ääntä, mutta ei tullut valituksi. [Linkki ehdotukseen](#) työvaliokunta. Asian käsittely siirtyi aikapulan takia työvaliokunnalle.

Moninaisuusopas Susanna Lehtovaara jakoi vanhusneuvostoille tarkoitetun oppaan ”Moninaisuus ja yhdenvertaisuus”

13. Tiedotusasiat

Susanna Lehtovaara kertoi ennakkotietona näyttelystä ”Ikääntymisen monet kasvot” 13.1.-26.2.2022, Finlandia-talolla. Avajais- ja keskustelutilaisuus on 13.1. ja siihen ilmoittautuminen avautuu ennen joulua. Tarkemmat tiedot välitetään vanhusneuvostolle myöhemmin.

14. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.30.

Puheenjohtaja

Sihteeri

Auni-Marja Vilavaara

Outi Paulig

Muistion tarkastajat

Pirjo-Liisa Kangasniemi

Olli Salin